JAVNI POZIV PREDSEDNIKU VLADE, gospodu dr. ROBERTU GOLOBU

Slovenija se je v zadnjih desetletjih znašla v primežu strankokracije, ki poglablja nezaupanje med strankami in volivci, med politično strukturo države (Državnim zborom, Vlado ...) in državljani. To nezaupanje se odraža tako v nepriljubljenosti in posledično v porazih strankarskih kandidatov na občinskih volitvah kot v naraščajoči abstinenci državljanov na državnozborskih volitvah.

Tega več kot desetletnega negativnega trenda ne morejo ovreči niti podatki o rahlo povečani udeležbi volivcev na letošnjih državnozborskih volitvah. Nasprotno, ugotovimo lahko, da se je tudi letos ponovila zakonitost, ki jo poznamo s prejšnjih treh državnozborskih volitev: pred vsakimi od teh volitev so se levosredinske stranke znašle pred grozečim volilnim porazom, kar je prisililo levosredinske aktiviste, da so tik pred volitvami ustanovili novo stranko, ki je zmagala z obljubami, da bo delovala drugače, da bo zgradila sistem trajnega sodelovanja s civilno družbo, da bo vodila konstruktiven dialog z državljani, da bo demokratizirala volilni sistem, ipd. Nobena od strank, zmagovalk na zadnjih treh volitvah, svojih obljub ni uresničila in vsaka je do naslednjih volitev zapravila političen kapital ter s tem ustvarila prostor in potrebo za ustanovitev nove stranke. Se bo to zgodilo še četrtič?

Spoštovani gospod dr. Robert Golob, pred volitvami ste, med drugim, obljubili demokratizacijo volilnega sistema in tudi zato smo Vas na volitvah podprli. Poudarjali ste, da imajo državljani kot nosilci narodne suverenosti pravico določiti vsebino in obliko volilnega sistema. Zagotavljali ste, da boste sebični odpor političnih strank do njegove resnične demokratizacije obšli z referendumom, kjer bomo volivci imeli možnost in pravico določiti temeljne značilnosti novega volilnega sistema, kot so to storile številne razvite družbe, ko so se znašle v pasti strankokracije. Demokratičen volilni sistem je namreč osnova demokratične ureditve sleherne države.

Naš sedanji volilni sistem je zastarel in nedemokratičen. Posebej ga zaznamujejo pravno in politično sporne določbe, ki strankam zagotavljajo številne privilegije pri oblikovanju volilnih list in določanju kandidatov, hkrati pa ne omogočajo odločilne vloge volivcev pri izvolitvi državnih poslancev. Vsi se zavedamo, da zgolj uvedba relativnega prednostnega glasu ob hkratni ukinitvi volilnih okrajev ne rešuje teh problemov in ne pomeni resnične demokratizacije volilnega sistema. Ta se, kot vselej, ko gre za velike družbene sisteme, skriva v številnih podrobnostih.

Zato vas pozivamo, da čimprej oblikujete strokovno komisijo (brez zastopnikov političnih strank), ki bo pregledala dosedanje predloge novega sistema in pripravila referendumska vprašanja. Nato organizirate posvetovalni referendum, na katerem se bomo državljani odločili, kakšen volilni sistem hočemo. Razširjeni strokovni komisiji, sestavljeni iz priznanih strokovnjakov različnih izobrazbenih profilov, poverite nalogo, da pripravi celovit predlog novega volilnega sistem (zlasti zakona o volitvah v DZ), njen predlog (ali več predlogov) pa ponudite državljanom na referendumu.

Prepričani smo, da je to edina pot, ki nas lahko pripelje do resnične demokratizacije volilnega sistema, ki si ga zdaj lastijo politične stranke. Te so v zadnjih treh desetletjih s številnimi manipulacijami preprečile vse poskuse, da se o tem vprašanju odpre široka strokovna javna razprava in da se sedanji volilni sistem demokratizira v običajnem parlamentarnem postopku – tudi predlog ZDUS-a za uvedbo kombiniranega volilnega sistema leta 2015, ki je imel široko podporo volivcev oz. državljanov. Zato je nedvomno potrebna široka strokovna in javna razprava o novem volilnem sistemu, v okviru vlade pa animatorja in organizatorja te razprave z veliko afinitete do strokovnega, ne političnega reševanja problemov, in sodelovanja s civilno družbo.

Uzakonitev zgolj relativnega prednostnega glasu ob hkratni ukinitvi volilnih okrajev (na podlagi dogovora političnih strank, kaj njim ustreza) in razglasitev tega kot obljubljeno demokratizacijo celotnega volilnega sistema, bomo državljani razumeli kot še eno volilno prevaro s strani oblasti oz. političnih strank.

Podpisi CD-organizacij in drugih institucij

Nacionalni svet za demokratično spremembo volilnega sistema
Koalicija civilne družbe za prenovo SINTEZA
ZDUS - Zveza društev upokojencev Slovenije
Zavezništvo za demokratično in pravično Slovenijo
Sindikat kulture in narave Slovenije Glosa
Gibanje Zdrava družba
Stranka Nova socialdemokracija

in podpisi posameznikov

1. Emil Milan Pintar
2. Janez Sušnik
3. Tjaša Zorc Rupnik
4. Miroslav Marc
5. Andrej Magajna
6. Zuhra Horvat
7. Ana Seliškar
8. Božidar Flajšman
9. Anton Rupnik
10. Dušan Žagar
11. Cokan Danijel
12. Ivan Lah
13. Ivan Svetlik
14. Marko Apih
15. Branko Damjanovič
16. Dušan Jež
17. Fedja Klavora
18. Marko Marc
19. Janez Smolej
20. Tone Peršak
21. Matevž Krivic
22. Janez Laibacher
23. Bogdan Jugovič
24. Jurij Bavdaž
25. Alojzij Juvanc
26. Janez Černač
27. Marjan Toš
28. Zvone Dragan
29. Metod Zaplotnik
30. Jože Pirjevec
31. Ciril Ribičič
32. Peter Martinc
33. Matjaž Mulej
34. Špela Furlan
35. Peter Kopač
36. Vida Kopač
37. Boris Nemec
38. Marko Bidovec
39. Mitja Šuštar
40. Peter Purg
41. Franc Kociper
42. Andrej Dobnikar
43. Gregor Kos
44. Marjan Lah
45. Andrej Cetinski
46. Peter Tancig
47. Simona Tancig
48. Miloš Šonc
49. Tatjana Šonc
50. Ivan Bizjak
51. Igor Koršič
52. Peter Glavič
53. Niko Toš
54. Ljubica Vrba
55. Franjo Žagar
56. Aurelio Juri
57. Dušan Keber
58. Anton Vavroš
59. Mira Hladnik
60. Miran Hladnik
61. Janez Mohorčič
62. Bojan Končan
63. Janez Končan
64. Boris Žnidarič
65. Branko Petrič
66. Mitja Klavora
67. Andrej Torkar
68. Alberto Avguštinčič
69. Drago Finžgar
70. Miha Butara
71. Ljubo Klanjšček
72. Jože Hribar
73. Marjan Česen
74. Vera Rački
75. Bogdan Lipovšek
76. Teofil Bizjak
77. Milena Sitar
78. Andrej Kocuvan
79. Peter Žuraj
80. Milena Sitar
81. Matija Kovačič
82. Vlado Pogorevčnik
83. Ida Čuden Rebula, suverena volivka Republike Slovenije
84. Leopold Prah
85. Marcel Malovrh
86. Jurij Marcos Marc
87. Bojan Mavrič